

Zespół Parków
Krajobrazowych
Województwa
Lubuskiego

Zielona Góra, 25.04.2019 r.

Podsumowanie spotkania informacyjnego/seminarium informacyjne p.n. „Przyroda łagodzi zmiany klimatu - wykorzystanie niebieskiej i zielonej infrastruktury w kontekście adaptacji do zmian klimatu na terenie województwa lubuskiego”

25 kwietnia br. w Sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze odbyło się seminarium informacyjne p.n. „Przyroda łagodzi zmiany klimatu - wykorzystanie niebieskiej i zielonej infrastruktury w kontekście adaptacji do zmian klimatu na terenie województwa lubuskiego”.

Spotkanie zostało zorganizowane przez Fundację Ekologiczną „Zielona Akcja” przy współpracy Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w ramach projektu „Współdziałanie środowisk na rzecz adaptacyjności do zmian klimatycznych poprzez małą retencję i ochronę bioróżnorodności” finansowanego ze środków POIŚ oraz NFOŚiGW.

Spotkanie zostało poświęcone skutkom przebiegających zmian klimatu oraz możliwościom podejmowania działań adaptacyjnych przez podmioty, instytucje, sektory w celu lepszego przygotowania się na wyzwania związane z występującymi zjawiskami pogodowymi. W trakcie spotkania zwracano uwagę na zjawiska związane ze wzrostem temperatur oraz suszą, podtopieniami, gwałtownymi wiatrami, które według prognoz będą coraz częściej nękać mieszkańców.

Sposobem na łagodzenie skutków tych zjawisk jest planowanie i podejmowanie działań adaptacyjnych na poziomie lokalnym oraz nawiązywanie współpracy pomiędzy różnymi instytucjami, organizacjami, podmiotami badawczymi w celu wspólnego poszukiwania rozwiązań.

W spotkaniu uczestniczyło 21 osób i byli to przedstawiciele m.in: PGW Wody Polskie, Regionalnej Dyrekcji LP, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Zespołu Parków Krajobrazowych Woj. Lubuskiego, Urzędu Marszałkowskiego Woj. Lubuskiego, Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Urzędu Miasta Zielona Góra, Urzędu Gminy Bytnica.

Podczas spotkania poruszono takie tematy jak: „Zmiany klimatu obecnie i prognozowane oraz ich skutki dla sektorów: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, rozwój obszarów wiejskich na poziomie kraju i lubuskiego”; „Wykorzystanie potencjału małej retencji i niebieskiej infrastruktury na obszarach wiejskich”; „Dobre praktyki ochrony terenów podmokłych w aspekcie zmian klimatu”; „Przykłady działań

Projekt pn. „Współdziałanie środowisk na rzecz adaptacyjności do zmian klimatycznych poprzez małą retencję i ochronę bioróżnorodności” współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

adaptacyjnych do zmian klimatu poprzez wykorzystanie zielonej infrastruktury, informacje o realizowanym projekcie”.

Po prezentacjach nastąpiła wymiana krótkich informacji na temat działań jakie podejmują uczestnicy w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu w obszarach swojej aktywności oraz podjęto dyskusję dotyczącą: identyfikacji głównych problemów związanych ze zmianami klimatu w sektorze gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, bioróżnorodności, funkcjonowania terenów wiejskich i zurbanizowanych; możliwości planowania i wdrażania działań adaptacyjnych wykorzystujących potencjał środowiska przyrodniczego; podsumowania, czy i w jakim zakresie jest możliwa współpraca podmiotów i sektorów w planowaniu i wdrażaniu działań adaptacyjnych w zakresie zielonej infrastruktury na terenie woj. lubuskiego.

Wnioski z dyskusji uczestników seminarium:

Uczestnicy seminarium wskazali na zagrożenie dla sektora rolniczego, co wiąże się pogłębiającą suszą trwającą od 2015 roku. Najbardziej zagrożone skutkami suszy są przede wszystkim grunty rolnicze. Wskazywano na konieczność tworzenia polderów w dolinie Odry, umożliwiających odbudowywanie zasobów wodnych na terenach obecnie odciętych od zalewu. Wysokie temperatury i brak opadów zmuszają rolników do nawodnień, jednak brak właściwej infrastruktury znacząco utrudnia pracę, zabiegi są mało efektywne i nie ograniczają strat w plonach, są kosztochłonne. W tym zakresie potrzebne są działania ukierunkowane na poprawę retencji na gruntach rolnych, w zlewniach. Jako ważny element adaptacji wskazano na konieczność odtwarzania terenów zalewowych wzdłuż rzek, przywracania retencji dolinnej, odtwarzania zadrzewień śródpolnych, odtwarzania starych alei drzew owocowych, miedz, nasadzeń krzewów: jak tarnina, dzika róża, które znacząco ograniczają parowanie wody, hamują prędkość wiatru, ograniczają spłukiwanie związków organicznych do wód i przyczyniają się do poprawy retencji wód opadowych i bioróżnorodności.

Jako drugi obszar wymagający wdrożenia działań adaptacyjnych, wskazano tereny prawnie chronione, parki krajobrazowe, obszary wodno-błotne - torfowiska, jeziora. Susza zwiększyła nie tylko zagrożenie pożarowe w lasach, ale spowodowała wysychanie drzewostanów, większą podatność na choroby, szkodniki oraz silne wiatry, zbiorniki wodne ze względu na obniżenie poziomu wód uległy wypłyceniu, stały się podatne na zakwity i eutrofizację. Taka sytuacja zagraża ekosystemowi wodnemu, ale i znacząco ogranicza możliwości rekreacji, co powoduje straty w sektorze turystycznym. Bardzo podatne na skutki zmian klimatu - susze są zwłaszcza

**Zespół Parków
Krajobrazowych
Województwa
Lubuskiego**

torfowiska intensywnie meliorowane. Podstawowym działaniem adaptacyjnym jest zatrzymanie odpływu przez budowę zastawek na rowach odwadniających i stabilizacja poziomu zwierciadła wód gruntowych.

Adaptacji wymagają, także tereny zabudowane narażone na tzw. wyspy ciepła i szybkie powodzie wywołane gwałtownymi opadami. W tym zakresie uczestnicy wskazali na konieczność nasadzeń, ale i pielęgnacji zieleni miejskiej. Ważnym elementem jest zmniejszenie powierzchni zabrukowanej, uszczelnionej oraz gromadzenie wód opadowych w tym poprzez tworzenie obiektów jak: ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne i bioretencję.

Instrumentem umożliwiającym wdrażanie działań adaptacyjnych różnym podmiotom są środki finansowe i projekty, dodatkowe zachęty np. obniżenie lub zwolnienie z podatków, obniżenie kosztów eksploatacji, instrumenty prawne. Podstawą jest edukacja i poprawa świadomości w zakresie skutków zmian klimatu i możliwości adaptacji.

Projekt pn. „Współdziałanie środowisk na rzecz adaptacyjności do zmian klimatycznych poprzez małą retencję i ochronę bioróżnorodności” współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

